

UNIVERSITETET I OSLO

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Eksamen i: MA 245 — Generell topologi.

Eksamensdag: Torsdag 16. desember 1993.

Tid for eksamen: 09.00 – 15.00.

Oppgavesettet er på 3 sider.

Vedlegg: Ingen.

Tillatte hjelpemidler: Ingen.

Kontroller at oppgavesettet er komplett
før du begynner å besvare spørsmålene.

Oppgave 1.

La $C_c(\mathbb{R})$ være vektorrommet av de kontinuerlige funksjoner på \mathbb{R} som er identisk null utenfor et eller annet begrenset intervall.

For $f \in C_c(\mathbb{R})$ definerer vi $\|f\|_2$ ved $\|f\|_2 = \left(\int_{-\infty}^{\infty} f(x)^2 dx \right)^{1/2}$.

a) Vis at $\|\cdot\|_2$ er en norm på $C_c(\mathbb{R})$.

(Vink: $\|\cdot\|_2$ kan avledes fra et indreprodukt.)

Den tilordnete metrikken skriver vi d_2 ($d_2(f, g) = \|f - g\|_2$) og den tilordnete topologien τ_2 . Ved siden av τ_2 har vi også topologien for uniform konvergens på $C_c(\mathbb{R})$ og topologien for punktvis konvergens, henholdsvis τ_u og τ_p .

b) Fins det en funksjonsfølge som konvergerer mot o (nullfunksjonen) med hensyn på τ_2 , men ikke med hensyn på τ_p ?

c) Enn én som konvergerer mot o med hensyn på τ_u , men ikke med hensyn på τ_2 ?

d) Avgjør om τ_2 er sammenliknbar eller ikke med τ_p og τ_u .

(sammenliknbar = finere eller grovere enn).

(Fortsettes side 2.)

Oppgave 2.

La $f : Z \rightarrow P$ være en kontinuerlig avbildning mellom topologiske rom. La $K \subseteq Z$ være kompakt. Vis følgende

- Bildet $f(K) \subseteq P$ er kompakt.
- Hvis f er reell ($P = \mathbb{R}$), så er f begrenset på K og antar verdien $\sup f(K)$ (og $\inf f(K)$) i minst ett punkt i K .

La X, Y være topologiske rom, Y kompakt. La $f : X \times Y \rightarrow \mathbb{R}$ være kontinuerlig. For $a, b \in \mathbb{R}$ definer $U_a \subseteq X$ og $U^b \subseteq X$ ved

$$U_a = \{x \in X : f(x, y) > a \text{ for minst én } y \in Y\}$$

$$U^b = \{x \in X : f(x, y) < b \text{ for alle } y \in Y\}$$

- Vis at U_a og U^b er åpne mengder i X (muligens tomme) for alle a, b .

For hver $x \in X$ la $m(x)$ være maksimum av f på $\{x\} \times Y$:

$$m(x) = \sup_{y \in Y} f(x, y).$$

- Vis at funksjonen $m : X \rightarrow \mathbb{R}$ er kontinuerlig.

Oppgave 3.

La Q være mengden av alle plan gjennom origo i \mathbb{R}^3 . Til hver enhetsvektor $a = (a_1, a_2, a_3)$ i \mathbb{R}^3 ordner vi planet $q(a)$ gitt ved

$$q(a) = \{y \in \mathbb{R}^3 : a_1 y_1 + a_2 y_2 + a_3 y_3 = 0\}.$$

Det gir en surjektiv avbildning $q : S^2 \rightarrow Q$. Vi forsyner Q med identifikasjonstopologien.

- Vis at q er en åpen avbildning.
- Vis at Q er homeomorf med det projektive planet \mathbb{P}^2 .
- La $H \subseteq Q \times \mathbb{R}^3$ være mengden av de par (L, y) der $y \in L$. Vis at H er en lukket mengde i produktrommet $Q \times \mathbb{R}^3$.
- La $p : H \rightarrow Q$ være restriksjonen til H av projeksjonsavbildningen $Q \times \mathbb{R}^3 \rightarrow Q$. Avgjør om H er sammenhengende eller ikke.

(Vink: Det kan være enklere å avgjøre problemet først for $H(r) = H \cap \{Q \times D^3(r)\}$, der $D^3(r)$ er mengden av $y \in \mathbb{R}^3$ med $|y| \leq r$.)

(Fortsettes side 3.)

Oppgave 4.

La $\mathbb{R}^* = \mathbb{R} \cup \{\infty\}$ være ettpunktskompaktifikasjonen av den reelle tallinjen \mathbb{R} og la $C(\mathbb{R})$ og $C(\mathbb{R}^*)$ være vektorrommene av kontinuerlige funksjoner på \mathbb{R} og \mathbb{R}^* .

- a) Forklar at en kontinuerlig funksjon $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ ikke kan utvides til en kontinuerlig funksjon $f^* : \mathbb{R}^* \rightarrow \mathbb{R}$ (altså slik at $f^*|_{\mathbb{R}} = f$) med mindre f er begrenset. Vis på den annen side at ikke enhver begrenset, kontinuerlig f kan kontinuerlig utvides. (Gi eksempel.)

La $C_\infty(\mathbb{R})$ være vektorrommet av kontinuerlige reelle funksjoner g på \mathbb{R} med egenskapen: *Til hver $\varepsilon > 0$ fins $N > 0$ slik at $|g(x)| < \varepsilon$ for $|x| > N$.*

- b) Vis at alle $g \in C_\infty(\mathbb{R})$ er kontinuerlig utvidbare, og bestem formen på en generell utvidbar funksjon.

Vi forsyner $C_\infty(\mathbb{R})$ med sup-normen $\|g\|_{\text{sup}} = \sup_{x \in \mathbb{R}} |g(x)|$, slik at $C_\infty(\mathbb{R})$ blir et metrisk rom.

- c) Vis at $C_\infty(\mathbb{R})$ er komplett.

SLUTT